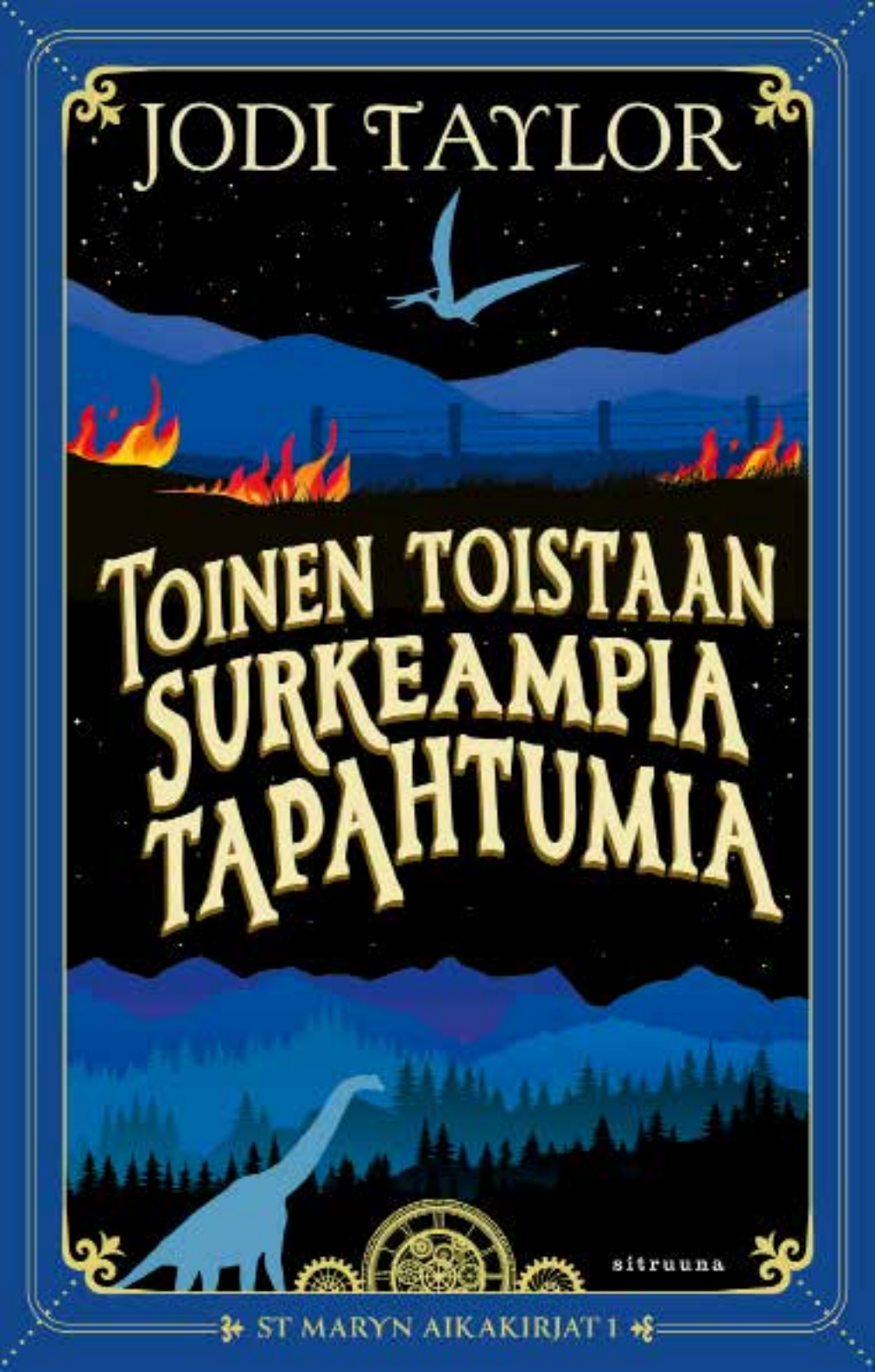

The book cover features a dark blue background with a stylized landscape. At the top, a white bird flies against a starry night sky. Below it, blue mountains are visible. A fence line runs across the middle, with bright orange and yellow flames erupting from the ground on both sides. The title is written in large, bold, yellow, blocky letters with a slight 3D effect. At the bottom, a blue silhouette of a long-necked dinosaur stands in front of a dark green forest of pine trees. Below the dinosaur are three golden mechanical gears. The publisher's name 'sitruuna' is in the bottom right, and the series information is at the very bottom.

JODI TAYLOR

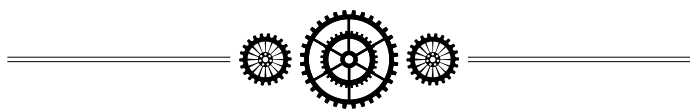
TOINEN TOISTAAN
SURKEAMPIA
TAPAHTUMIA

sitruuna

JODI TAYLOR

TOINEN TOISTAAN SURKEAMPIA TAPAHTUMIA

ST MARYN AIKAKIRJAT 1

Suomentanut Risto Mikkonen

sitruuna

Englanninkielinen alkuteos
Just One Damned Thing After Another
The Chronicles of St Mary's

Copyright © Jodi Taylor, 2013

ISBN 978-952-409-072-8

1. painos

Scandbook UAB, 2025

Sitruuna Kustannus Oy
www.sitruunakustannus.fi

Keksin tämän kaiken. Historioitsijat ja fyysikot –
ettehän sylje päälleni kadulla.
Jodi Taylor

*”Historia on vain toinen toistaan seuraavia
kirottuja sattumuksia.”*

Arnold Toynbee

HENKILÖT TÄSSÄ MIKÄ TÄMÄ NYT OLIKAAN

Tohtori Edward Bairstow (Pomo)	St Maryn johtaja. Viisikymppinen, pitkä ja arvovaltainen. Pitää koossa teknikoista, historioitsijoista, keittiöhenkilökunnasta, turvallisuustii-meistä sekä aika ajoin räjähdysher-kästä tutkimus- ja kehittämisosas-tosta koostuvaa oikukasta joukkoa.
Rouva Partridge	Johtajan yksityissihteeri. Helposti ärsyyntyvä.

HISTORIAN OSASTO

Madeleine Maxwell (Max)	Historioitsija. Alle kolmekymppi-nen. Lyhyt, punahiuksinen, hur-maava, kärsimätön, itseironinen. Synkkä menneisyys ja vaaroille al-tis tulevaisuus.
Tim Peterson	Historioitsija. Alle kolmekymppi-nen. Pitkä ja pörrötukkainen. Hyvä ystävä.
Kalinda Black	Historioitsija. Blondi ja sinisilmäi-nen. Näyttää Disney-prinsessalta. Juo mahdollisesti laitokselle värvät-tyjen harjoittelijoiden verta. Diete-rin kiintymyksenosoitusten kohde.

Sussman

Grant

Rutherford

Stevens

Maxin harjoittelijatovereita.

Nagley

Jordan

TEKNINEN OSASTO

Leon Farrell (Päällikkö)

Teknisen osaston johtaja. Puolessa välissä kolmeakymmentä. Tummat hiukset, siniset silmät, ammattitaitoinen, tyyni, hiljainen.

Dieter

Farrellin oikea käsi. Jättimäisen huuss... – tai siis hyvin isokokoinen nuorukainen.

LÄÄKINTÄOSASTO

Tohtori Helen Foster

Alun kolmissakymmenissä. Lääketieteen tohtori, jolla on Vlad Seivästäjän sosiaaliset taidot. Saa kiintymyksenosoituksia Petersonilta.

Hoitaja Hunter

Saa arveluttavia kiintymyksenosoituksia Markhamilta.

TURVALLISUUSOSASTO

Majuri Ian Guthrie	Osaston päällikkö, jonka epäkiitollisena tehtävänä on pitää St Maryn väki turvassa – näiden päinvastaisista ponnisteluista huolimatta. Melkein nelikymppinen.
Markham	Turvallisuusosaston työntekijä. Pienikokoinen, nuhjuinen ja katastrofeille altis. Huhujen mukaan kuolematon – mikä ei ole lainkaan pahasta.
Whissell	Ilkimys.
Murdoch (Iso-Dave)	Lempeä jättiläinen.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISOSASTO

Professori Rapson	Osaston johtaja. Ikä tuntematon. Elää omissa maailmoissaan. Vasuissa kellotornin tuhoutumisesta ja katastrofaalisesta Ikaros-kokeesta. Ilmeisen tietämätön metaanin ominaisuuksista.
Tohtori Dowson	Kirjaston- ja arkistinhoitaja. Ikä niin ikään tuntematon, ja mitä metaanin ominaisuuksiin tulee, ei hänkään ole täysin perillä niistä.

TIETOTEKNIikkaOsasto

Isabella Barclay	Osaston johtaja. Ammattimainen narttu. Lyhyt, pahansuopa ja punahiuksinen. Huhujen mukaan tuntee Farrellia kohtaan intohimoa, joka jää vaille vastakaikua.
Polly Perkins	Tietoteknikko. IT-tuki.

MUUT

Rouva Mack	Keittiön pomo. Puolivälissä neljäkymmentä.
Jenny Fields	Keittiöapulainen ja dodojen puolestapuhuja.
Rouva De Winter	Entinen luokanopettaja.
Turk	Virallisesti hevonen.

PAHIS

Clive Ronan	Synkkä, tylsän oloinen, ilmeetön ja kuolettava.
-------------	---

Lisäksi sekalainen joukko armeijoita, raptoreita, kivenhakkaajia ja vihamielisiä aikalaisia, joita on liikaa lueteltavaksi.

Hangaari (Hawking)	Vanha lentokonehalli, nykyinen konehalli tai pelkkä halli, joka toimii teknisten laitteiden ja välineistön varastona.
--------------------	---

1

Elämässäni on ollut kaksi käänteentekevää hetkeä, jolloin kaikki on muuttunut. Nuo hetket ovat olleet sellaisia, että asiat olisivat voineet mennä mihin suuntaan hyvänsä. Sellaisia, että on ollut pakko valita.

Ensimmäinen tapahtui koulussa, kun olin taas kerran opetusta häirittyäni rehtorin, rouva De Winterin puhuttelussa. Koska minua oli jo ajat sitten varoitettu, ettei näin voi jatkua, seisoin yrmeän vaitonaisena ja odotin joutuvani erotetuksi. Niin ei kuitenkaan käynyt.

Sen sijaan rehtori sanoi minulle kummallisen hätääntyneellä äänellä: ”Madeleine, et voi antaa kotiolojesi määritellä koko loppuelämäsi. Sinä olet älykäs – sinulla on kykyjä, joista et ole itsetietoinen. Tämä on ainoa tilaisuus, jonka tulet saamaan. Minä voin auttaa sinua. Otatko apuni vastaan?”

Kukaan ei ollut koskaan tarjonnut minulle apuaan. Jotakin värähti sisälläni, mutta epäluuloisuus ja luottamuksen puute eivät kuole noin vain.

Rouva De Winter sanoi pehmeällä äänellä: ”Minä voin auttaa sinua, Madeleine. Kyllä vai ei?”

En saanut sanaa suustani. Olin vankilassa, jonka olin itse rakentanut itselleni.

”Kyllä vai ei?”

Vedin syvään henkeä ja vastasin: ”Kyllä.”

Hän ojensi minulle kirjan, muistivihkon ja kaksi kynää.

”Aloitetaan Egyptistä. Lue kaksi ensimmäistä lukua sekä kuudes luku. Sinun on opittava omaksumaan, muokkaamaan ja esittelemään tietoa. Haluan 1 500 sanan esseen, jossa kuvailet tarkasti, millainen Maat-jumalatar oli. Perjantaiksi.”

”Onko tämä rangaistus?”

”Ei, Madeleine. Tämä on tilaisuus.”

”Mutta... sinä tiedät kyllä, etten voi tehdä tätä kotona.”

”Voit käyttää koulun kirjastoa ja jättää muistiinpanosikin sinne. Neiti Hughes tietää odottaa sinua.”

Tuo oli ensimmäinen hetki.

Toinen seurasi kymmenen vuotta myöhemmin. Se oli sähköposti – joka saapui täysin yllättäen:

Parahin Madeleine,

Yllätyt varmaankin yhteydenotostani, mutta on sanottava, että valmistuttuasi Thirskin yliopistosta olen seurannut uraasi suurella mielenkiinnolla ja melkoisen ylpeänä. Onnittelut opintomenestyksestäsi Thirskissä, tohtori Maxwell. On aina palkitsevaa nähdä entisen oppilaan menestyvän noin hyvin, etenkin sellaisen, joka on nuoruusvuosinaan joutunut selviytymään niin monista vaikeuksista. Kirjoitan nyt työtarjouksesta, jonka uskon kiinnostavan sinua.

Thirskin käyneenä tiedät, että sillä on sisarlaitos – St Maryn historian tutkimuksen laitos. St Maryssä historian tutkimuksessa painotetaan enemmän käytäntöä. Sen takia oletan, että tämä

organisaatio sopii erityisesti sellaisille, jotka arvostavat vapaamuotoisempaa työskentelyä, kuten sinä. Tämän enempää en voi sanoa tässä vaiheessa.

Laitos sijaitsee lähellä Rushfordia, jossa itse asun nykyisin, ja haastattelut ovat ensi kuun neljäntenä. Mitä luulet, kiinnostaisiko sinua tällainen työ? Minusta tuntuu, että se sopisi sinulle mainiosti, joten toivon, että harkitset sitä. Matkoistasi ja arkeologisesta kokemuksestasi olisi siinä hyötyä, ja mielestäni olet juuri sellainen henkilö, jota he tuohon työhön hakevat.

Palkka on surkea ja työolot vielä huonommat, mutta työpaikana se on suurenmoinen. Siellä työskentelee muutamia todella lahjakkaita ihmisiä. Jos sinua kiinnostaa, klikkaa alla olevasta linkistä ja varaa haastattelu aika.

Pyydän, ettet hylkää tätä työtilaisuutta suoralta kädeltä. Tiedän, että olet aina pitänyt enemmän ulkomailla työskentelystä, mutta koska EU on niin pirstoutunut ja on mahdollista, että Amerikka sulkee taas rajansa, ehkä nyt on aika harkita hieman vakiintuneempaa elämäntyyliä.

*Parhain terveisin,
Sibyl De Winter*

Olen aina sanonut, että elämäni alkoi varsinaisesti vasta sitten, kun kävelin St Maryn portista sisään. Kyltissä oli seuraavanlainen teksti:

THIRSKIN YLIOPISTO
HISTORiantutkimuslaitos
ST MARYN KAMPUS
JOHTAJA: TRI EDWARD G. BAIRSTOW

Soitin ovikelloa. Ääni kysyi: ”Kuinka voin auttaa?”

”Nimeni on Maxwell. Minulla on tapaaminen tohtori Bairstow’n kanssa kello kaksi.”

”Kävelkää pihatietä suoraan ja käykää pääovesta sisälle. Ette voi erehtyä reitistä.”

Siinäpä hieman turhan optimistinen arvio, ajattelin mielessäni. Onnistuin kerran eksymään eräässä rappukäytävässä.

Pääovella kirjoittauduin sisään, ja univormuun sonnustautunut vartija tutki minut kohteliaasti metallinpaljastimella – mikä oli hieman erikoista, kun kyseessä oli oppilaitos. Yritin parhaani mukaan näyttää harmittomalta, ja se varmaankin toimi, koska mies ohjasi minut eteisaulasta laitoksen tiloihin. Rouva De Winter seisoj odottamassa ja näytti täysin samanlaiselta kuin silloin, kun olin nähnyt hänet viimeksi – päivänä, jona lähdin Thirskiin. Päivänä, jolloin pääsin eroon perhe-elämästä – tuosta vihoviimeisen pirullisesta instituutiosta.

Hymyilimme ja kättelimme.

”Haluaisitko tehdä pienen kierroksen ennen kuin menet haastatteluun?”

”Työskentelettekö te täällä?”

”Teen silloin tällöin yhteistyötä tämän paikan kanssa. Toisinaan värvään tänne väkeä. Tätä tietä.”

Paikka oli valtava. Keskellä oli avara tila, jossa kaikui. Se oli osa alkuperäistä rakennusta, jossa oli keskiaikaiset kapeat ikkunat. Tilan toisessa päässä oli koristeltu, tamminen portaikko, jossa oli kymmenen matalaa porrasta ja kerroksen puolivälissä leveä porrastasanne. Siitä haarautui vasemmalle ja oikealle kulku lehterille, joka reunusti kaikkia neljää seinää.

Lehteriltä pääsi useisiin eri huoneisiin. Avoimista ovista saattoi erottaa kokonaisen huoneiston, joka näytti olevan varat-

tu puvuille ja varusteille. Ihmiset ravasivat kiireisinä kankaita kainaloissaan ja neuloja suupielissään. Sovitusnukki pöydällä ja henkareille ripustettuna näkyi eri valmistusvaiheissa olevia vaatekappaleita. Huoneet olivat valoisia ja aurinkoisia, ja niistä kantautui puheensorinaa.

”Teemme paljon töitä elokuva-alalle ja televisiolle”, puvustovastaava rouva Enderby selitti. Hän oli pieni ja pyöreä nainen, jolla oli lämmin hymy. ”Toisinaan meitä pyydetään lähettämään ainoastaan tiedot kulloisistakin puvuista ja materiaaleista, mutta toisinaan me saamme myös valmistaa ne. Esimerkiksi tämä tässä on tehty Kaarle II:sta ja restauraatiosta kertovaa ohjelmaa varten. Paljon povea ja seksiä tietenkin, mutta olen aina ollut sitä mieltä, että Kaarle II oli kuninkaana sangen aliarvostettu. Tämä puku on Nell Gwynnin ajalta, jolloin hänellä oli meneillään oranssi kausi, ja tuo toinen on sen ranskalaislutkan, Louise de Kérouaillen.”

”Se on kaunis”, sanoin pehmeästi, varoen koskettamasta materiaalia. ”Yksityiskohdat on toteutettu aivan erinomaisesti. Nämä vain ovat valitettavasti hieman moderneja minun makuuni.”

”Tohtori Maxwell on erikoistunut vanhan ajan historiaan”, rouva De Winter sanoi. Mielestäni anteeksipyydellen.

”Vai niin”, rouva Enderby huokaisi. ”No, ei kai se ole pelkäättään huono uutinen. Olihan silloinkin toki kankaita ja toogia ja tunikoita, mutta yhtä kaikki...” Rouva Enderby vaiken. Oli selvää, että olin aiheuttanut hänelle pettymyksen.

Sitten menimme naapurihuoneeseen professori Rapsonin luokse. Hän vastasi laitoksen tutkimus- ja kehittämistyöstä. Mies näytti niin tyyppillisen eksentriseltä professorilta, että ensi alkuun luulin, että kyse oli kepposesta. Hän oli superpitkä ja

superlaiha, ja hänellä oli ruokkoamattomat hiukset niin kuin Einsteinilla, ja hänen pitkä, nokkaa muistuttava nenänsä toi mieleeni hävittäjäaluksen keulan. Eikä hänellä ollut lainkaan kulmakarvoja. En tiedä, mitä johtopäätöksiä siitä olisi pitänyt tehdä, mutta joka tapauksessa hän hymyili ystävällisesti ja pyysi meitä käymään peremmälle valtakuntaansa, jossa vallitsi kaikkialla epäjärjestys. Näin vilahdukselta jännittävän näkymän kirjojen alle hautautuneesta työpöydästä sekä laboratoriotyyliin järjestellyistä työvälineistä.

”Tohtori Maxwell ei ole käynyt vielä haastattelussa”, rouva De Winter sanoi melko varottavalla äänellä.

”Vai niin, selvä, ymmärrän”, mies sanoi päästäen irti kyynärpäästäni. ”No, tätä minulla on tapana kutsua ’käytännölliseksi historian tutkimukseksi’, kultaseni. Mikä oli kreikkalaisen tullen salaisuus? Me selvitämme sitä paraikaa. Kuinka roomalainen sotavaunu kulki? Me rakennamme sellaisen, niin voit itse kokeilla. Mikä on vastapainokatapultin toimintasäde? Kuinka kauas kuolleen lehmän voi tosiasiassa singota? Kauanko kestää vetää jonkun aivot nenän kautta ulos? Mikä tahansa kysymys sinulle juolahtaakaan mieleen, tulet vain tänne, niin me selvitämme asian! Sitä varten täällä ollaan!”

Hänen kätensä heiluivat laajassa kaaressa, ja toinen käsi pyyhkäisi pirstaleiksi sameaa nestettä sisältävän dekantterilasini, jossa saattoi hyvinkin olla palsamointiainetta, elämän eliksiiriä tai Sokrateen nauttimaan myrkkyytkatkouutetta. Kaikki astuivat askeleen taaksepäin. Neste alkoi kuplia ja sihistä, ja näytti siltä kuin se olisi alkanut syödä lattiapintaa – jossa näkyi useita samanlaisia kosteita läikkiä.

”Voi hyvä tavaton! Jamie! Jamie! Jamie-poikaseni, kipaisthan alakertaan? Sano tohtori Dowsonille minulta terveiset ja kerro, että taas tulee tavaraa katosta läpi!”

Nuorukainen nyökkäsi ystävällisesti, nousi työpöytänsä äärestä ja alkoi tehdä matkaa puolivalmiiden mallikappaleiden, tunnistamattomien työvälineiden, huojuvien kirjapinojen ja tuhuri-tuneen kirjoitustaulun välistä. Hän virnisti minulle kulkiessaan ohitseni. Itse asiassa kaikki tuntuivat minusta kovin ystävällisiltä. Ainoa hieman kummallinen seikka oli se, että rouva De Winter varoitti ennen jokaista esittelyä, etten ollut käynyt vielä haastattelussa. Ihmiset hymyilivät ja kättelivät minua, mutta missään minua ei rohkaistu käymään oviaukkoa peremmälle.

Tapasin rouva Mackin, joka emännöi keittiöitä. Hän paljasti minulle, että aterioita on saatavilla vuorokauden ympäri. Yritin miettiä, miksi historian tutkimuslaitos toimi ympärivuorokautisesti, mutten keksinyt vastausta. Vaan eipä se haitannut, sillä minulta kyllä luonnistuu ympärivuorokautinen syöminen täysin ongelmitta.

Viereinen baari oleskelutiloineen oli melkein yhtä tilava kuin ruokasali, mikä kertoi mielenkiintoisesta priorisoinnista. Ahkeran käytön jäljiltä ja rahan puutteesta kaikkialla oli nukkavierua, mutta baari oli aivan erityisen nukkavieru.

Peremmällä samalla käytävällä oli pieni kauppa, jossa myytiin pukkareita, suklaata, toalettarvikkeita ja muita tärkeitä tavaroita.

Rakastuin ensi silmäyksellä kirjastoon, joka pääsalin ohella muodosti ilmiselvästi rakennuksen sydämen. Korkealla oleva katto loi tilan tuntua, ja valtava takka teki tilan kodikkaaksi. Miellyttävän tuntuista tuoleja oli siellä täällä, ja yhdellä seinustalla olevista korkeista ikkunoista tulvi sisään auringonvaloa. Kirjoja oli hyllymetreittäin, ja lisäksi kirjastossa oli kaikki viimeisintä teknologiaa edustavat tiedonhakujärjestelmät, opiske-lutiloja ja tietokonepöytiä. Holvikäytävän läpi näin myös vilahduksen valtavista arkistotiloista.

”Joten, kertokaahan minulle, tohtori Maxwell, jos koko historia olisi avoinna edessänne... minne te menisitte? Mitä haluaisitte olla todistamassa paikan päällä?”

Kun Madeleine Maxwell palkataan St Maryn historian-tutkimuslaitokselle, hänelle valkenee, etteivät laitoksen historioitsijat ainoastaan tutki menneisyyden merkittäviä tapahtumia – he vierailevat niissä. Mutta yksikin väärä liike ja historia iskee takaisin – kuolettavasti.

Lähde riemukkaalle matkalle St Maryn teessä liotettujen katastrofimagneettien mukaan heidän rämistellessään halki historian!

Kirjallisuuspalkintoja voittaneella St Maryn aikakirjat-sarjalla on tuhansia viiden tähden arvioita Amazonissa. Englanninkielisiä kirjoja on myyty yli miljoona kappaletta ja sarjaa on käännetty yli 10 kielelle.

ISBN 978-952-409-072-8 • KL 84.2

www.sitruunakustannus.fi

@Sitruuna Kustannus

@sitruunakustannus